

Bilag II.Direktoratet for Arbejds- og
Fabriktilsynet.

Den 7. November 1917.

Til Indenrigsministeriet.

Ved at tilbagesende det hoslagte med det høje Ministeriums Skrivelse af 12. Maj d. A. Jour. Nr. 979 modtagne Andragende angaaende Forbud med Natarbejde i Bagerier skal Direktoratet tillade sig at bemærke, at overordentlig vægtige Grunde taler til Fordel for for ved Lov at forbyde Natarbejde i Bagerierne, først og fremmest Hensynet til Arbejderne.

Direktoratet tager ikke i Betænkning at udtale, at Tilsynets Erfaringer og Iagttagelser viser, at Natarbejdet i denne Industri virker til at gøre Fagets Arbejdere til en Slags Andenklasses Arbejdere i Forhold til andre Fags Udøvere.

Det maa nemlig erindres, at i de Bagerier — næsten udelukkende i Byerne — som drives ved Natarbejde, er de samme Folk altid beskæftigede om Natten og saaledes til Stadighed udsat for Natarbejdets kendte i sundhedsmæssig og moralsk Henseende skæbnsvangre Følger, hvoraf navnlig skal fremhæves Udelukkelse fra baade Hjemliv og kulturelle Paavirkninger.

Dette er langt fra i samme Grad Tilfældet med Arbejderne i de andre Industrier, som anvender Natarbejde, da der her altid findes Arbejdshold, som skiftes til at have deres Arbejde paa Døgnets forskellige Tider. Fabrikinspektør Fru Arenholt, som i 7 Aar har ført Tilsyn med alle Bagerier i København og Frederiksberg, udtaler, at Natarbejdets skadelige Virkninger særlig præger Lærlinge. Hun indberetter herom:

„At Hensynet til Arbejdernes Sundhed og almindelige Levevilkaar taler til Gunst for Forslaget, er indlysende, men det bør dog maaske særlig fremhæves, at Natarbejdet i Bagerierne som bekendt ikke alene udføres af voksne Arbejdere, men Fagets Lærlinge fra 15-Aars Alderen anvendes til dette Arbejde, hvilket — saa længe Natarbejdet eksisterer — er en Nødvendighed af Hensyn til deres Uddannelse. Dette præger i høj Grad Lærlingene, der i en tidlig Alder udsættes for en usund, unaturlig og meget uregelmæssig Levevis, der er til Skade for deres aandelige og legemlige Udvikling. Utilstrækkelig Søvn, uregelmæssige Måltider, Aftenliv paa Gader og Beværetninger bliver — hvor Forholdene i Hjemmet eller hos Mesteren ikke er særlig gode — Resultatet.

Mit Kendskab til de unge Lærlinge — grundet, dels paa Samtaler med disse paa Arbejdsstedet, dels i mit Hjem, hvor mange Lærlinge i de forløbne Aar har søgt mig — har givet mig Indtryk af, at disse unge Mennesker, naar de anvendes til Natarbejde, ofte lever en forhutlet og ynkværdig Tilværelse, der i en tidlig Alder svækker deres Helbred og deres Karakter.“